

Bet. o. f. t. l. om svangerskabsafbrydelse m. v.

den pågældendes egen læge. Udvalget henstiller endvidere, at der ved afslag bør gives en skriftlig bekræftelse af afgørelsen. Denne skal ledsages af oplysning om ankemuligheden.

Udvalget har indhentet oplysninger om antallet af ansøgere om svangerskabsafbrydelse i aldersklasserne 35-36 og 37 år samt antallet af afslag på disse. Man har endvidere søgt oplyst, om det antal sager, der nu ikke skal til samråd efter lovforslaget, kan opveje det antal sager, samrådene får at behandle efter lovforslagets vedtagelse. Justitsministeren har om disse spørgsmål henvist til en skrivelse af 27. januar 1970 fra mødrehjælpen i København til socialministeriet. Denne skrivelse er optrykt som bilag. (I forbindelse med svaret på spørgsmål 3, 7 og 8). Det fremgår heraf, at mødrehjælpen anser det for givet, at der, for at en ny lov skal kunne administreres forsvarligt specielt de første år, må ansættes mere personale, herunder socialrådgivere.

Vedrørende den svangerskabsafbrydelse, der foretages på hospital, når der foreligger ret dertil eller tilladelse er givet, har udvalget haft samråd med indenrigsministeren, der var ledsaget af sundhedsstyrelsens rådgiver i gynækologi og obstetrik, overlæge dr. med. Valdemar Madsen.

I anledning af de i dags- og ugepressen fremkomne oplysninger fra kvinder, der har fået foretaget svangerskabsafbrydelse, har udvalget stillet følgende samrådsspørgsmål: „Findes der på hospitalerne ensartede regler for behandlingsmetoden i forbindelse med svangerskabsafbrydelse, specielt med henblik på at gøre behandlingen så smertefri som muligt ved anvendelse af bedøvende midler?“

Overlægen svarede, at lægerne har forpligtelse til at gøre behandlingen så smertefri som muligt. Det blev endvidere oplyst, at når indgrebet efter lovforslagets vedtagelse som regel vil blive foretaget inden udløbet af den 12. svangerskabsuge, vil det også være muligt at lade det foregå smertefrit, navnlig ved universel bedøvelse. Det blev oplyst, at anvendelse af alene lokalbedøvelse vil medføre en fysisk smertefri, men eventuel psykisk belastende operation.

I lovforslagets § 7, stk. 2, 1. pkt., siges det: „Nægter overlægen på det sygehus eller den sygehusafdeling, hvorunder kvinden hører,

at foretage indgrebet, skal han henvise hende til vedkommende mødrehjælpsinstitution, der kan lade hende indlægges på et andet sygehus.“

Udvalget har drøftet, om det ville være muligt at bestemme, at andre læger eller i hvert fald en assisterende overlæge ved sygehuset skulle kunne påtage sig ansvaret for indgrebet, dersom overlægen ikke vil påtage sig det. Det fremgår af indenrigsministerens besvarelse af udvalgets dertil sigtende spørgsmål 22, der er optrykt i bilaget, at indenrigsministeren finder, at der bør tillægges de inden for sygehusvæsenet almindeligt gældende ansvarsprincipper en sådan vægt, at der ikke inden for en overlæges kompetenceområde bør kunne foretages behandling, som overlægen ikke i givet fald vil tage ansvaret for. Udvalget finder, at denne betragtning er af formel karakter, og henstiller, at dette principielle spørgsmål snarest tages op til fornyet undersøgelse.

Udvalgets flertal (udvalget med undtagelse af Falk Hansen, Lene Brø, Kampmann, Tastesen og Morten Lange) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (Falk Hansen, Lene Brø, Kampmann, Tastesen og Morten Lange) kan ikke tiltræde regeringens forslag. Den liberalisering af adgangen til svangerskabsafbrydelse, som forslaget er udtryk for, kan efter vor opfattelse ikke administreres retfærdigt og vil under alle forhold kræve et betydeligt udvidet administrationsapparat.

Når der trods alt er ønske om at ville gå så langt som regeringsforslaget, der giver tilladelse til afbrydelse af svangerskab i betydelig øget omfang, er det ikke længere nogen etisk holdning, som kan begrunde modstand mod indførelse af fri abort.

Vi anser af de grunde, som anføres side 74 i svangerskabskommissionens betænkning, fordelene ved en lovgivning, der under visse betingelser tillader fri abort, for så betydelige, at denne løsning må foretrækkes. Mindretallet er enigt med overlæge Hoffmeyer, når han i sin mindretalsudtalelse i nævnte betænkning (side 135) konkluderer nogle betragtninger om social indikation med at sige, „at det er så godt som umuligt både teoretisk og praktisk at trække en tilstræk-